

El festival de Cinema Fantàstic de Sitges presentarà 'El domini dels sentits', cinc històries entre les quals es troba 'Tacte', que Núria Olivé-Bellés ha rodat a Manhattan.

'Tacte', un sentit fílmic

Un estudi de dansa a l'Uper West Side de Manhattan. Pels vidres de la sala s'encreveu la ciutat, un dia d'abril encara fred. La Marta arriba tard a la classe, carregada amb tres maletes i una bossa. Entra corrent, deixa els paquets en un racó, es recull el cabell i es col·loca entre els altres ballarins. La seva companya li diu

GEMMA COMAS

Núria Olivé-Bellés (Barcelona, 1957). Dóna algunes instruccions amb cara seriosa però amb maneres delicades. És el segon dia de rodatge, la gent està fresca, encara que avui s'han posat a treballar a les vuit del matí i ja som a l'hora-baixa. Tot va segons el pla previst, amb els nervis pertinents, però sense cap entrebanc inesperat. La di-

Dalt, un moment del rodatge. A la dreta, Núria Olivé-Bellés. La directora catalana, que va canviar la dansa pel cinema, fa deu anys que viu a Nova York.

sota veu: "T'he trobat pis". I la Marta, una noia de Barcelona, que ha arribat a Nova York per estudiar dansa, li pregunta ràpidament: "Quant és el lloguer?" Tothom sap que trobar un apartament a Manhattan és dur i sobretot car. "Menjar i allotjament de franc", respon l'amiga. La Marta no s'ho pot ni creure. A canvi de què? A canvi de posar per a una escultora cega...

Dos metres enrere de l'escena, l'equip tècnic, que vesteix de fosc per evitar el reflex dels miralls, comença a dispersar-se. S'han de canviar de posició els llums i la càmera. Dirigint les operacions, hi ha

La directora no es pot permetre el relaxament, només té sis dies per aconseguir un producte de vint minuts que porta per títol 'Tacte'.

rectora no es pot permetre el relaxament, només té sis dies per aconseguir un producte de vint minuts que porta per títol *Tacte* i que és un dels cinc capítols de la pel·lícula *El domini dels sentits*.

Cinc dones, cinc històries. Carles Benpart (autor, entre altres obres, de *La veritat oculta*, *Capità Escalaborns* i *El caçador furtiu*) és el cap visible de l'equip que ha produït *El domini dels sentits*, que signen Swann Europea de Cinema i els productors associats Julio Fernández de Filmax, amb un 40%, i Josep Soler amb el 10%. Segons

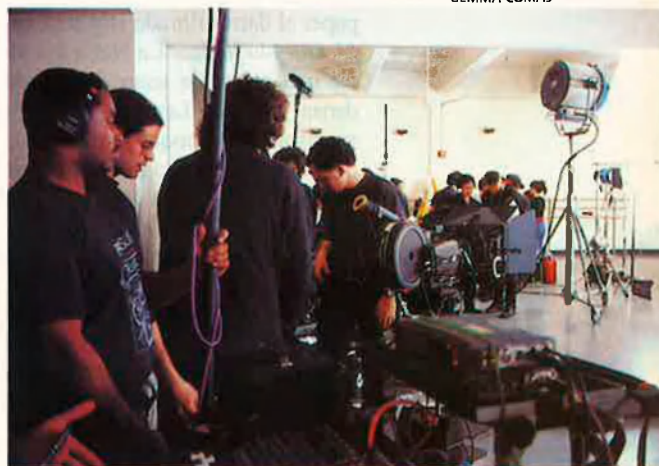

explica Benpart: "Aprofitant que el Ministeri de Cultura havia encetat una nova política de subvencions amb suport als joves cineastes, se'm va acudir la idea d'agafar diverses directores que rodessin diferents històries independents sota un mateix nexa d'unió. Ens plantejarem diferents temes i, al final decidírem el dels cinc sentits. L'única condició que posàrem era que cadascuna havia de triar un sentit i que el capítol no podia excedir els vint minuts. Demanàrem al Ministeri quasi cent milions de pessetes. Ens en va donar 35, la Generalitat, 14, TVE va comprar els drets d'antena per 30 i els vint restants els posem els productors".

Nous temes per al cinema.

Aquesta pel·lícula, que és previst que s'estreni dins el Festival de Cinema Fantàstic de Sitges l'octubre vinent, està estructurada en cinc capítols: Judit Colell juga amb la *Vista* amb els actors Sílvia Munt i Gustavo Salmerón; l'*Olfacte* és dirigit per Isabel Gardela i protagonitzat per Olaya Moreno; Maria Ripoll s'endinsa en el món de l'*Oïda* i l'actriu principal és Montse Esteve, component del grup *Meta-dones*; el *Gust* és dirigit per Teresa Pelegrí i els actors que hi participen són, entre d'altres, Núria Prim, Anna Azcona i Jordi Collet. Finalment Núria Olivé-Bellés ha apostat pel *Tacte*, que és protagonitzat per Victòria Lépori i Tatiana Shoen. Tots els capítols han estat rodats a Barcelona, excepte aquest darrer, que té per escenari Manhattan. "La meua història —explica Olivé-Bellés— gira al voltant de la por i el desig d'estimar, la por de tocar i ser tocat. La Marta (Victòria Lépori), que arriba a Nova York per estudiar dansa, és una noia que encara s'està trobant a ella mateixa. Per altra banda, Jane, l'escultora cega (Tatiana Shoen), passa un moment difícil. Se li ha mort la companya sentimental i des de llavors ha deixat de treballar. L'arribada de la Marta li desvetlla el record de la persona estimada, però alhora li provoca la necessitat de tornar a esculpir i de superar la por a una nova relació". "Per què aquest tema? Els guions que escric sorgeixen de

GEMMA COMAS

la meua experiència. Sóc una dona i sempre he pensat que en cinema hi ha temes que mai no s'han acabat de tractar. Està bé veure una pel·lícula on el protagonista és un home, però és l'hora de començar a parlar de nosaltres. I pel que fa a la relació sentimental entre dues dones, és un tema també poc tractat al cinema i pel qual tinc una certa sensibilitat".

L'equip tècnic, en un moment del rodatge de 'Tacte'. Aquests professionals vesteixen roba fosca per tal d'evitar els reflexos en els miralls.

Les actrius que protagonitzen *Tacte* són desconegudes. Per a ambdues és el primer treball important. I és que el *casting* va ser completament atípic. "El personatge de la Marta era difícil de trobar —explica la directora—; havia de ser una actriu que pogués actuar i també ballar i que alhora estigués a prop, amb qui pogués treballar el guió i anar definint el personatge. Curiosament, un dia sortint del teatre vaig sentir una noia parlant en català amb unes amigues; li vaig preguntar com es deia. 'Victòria', em va dir. 'Balles?' I em diu, 'Sí'. 'Ets actriu?', i també em contesta que sí. Li vaig explicar que li volia fer una prova...". I la Victòria Lépori afegeix: "Jo aleshores vaig veure passar un àngel". Aquesta actriu nascuda a Barcelona fa 27 anys es va instal·lar a Nova York fa un any i mig que per estudiar teatre al Lee Strasberg. A Barcelona havia acabat la carrera de psicologia, havia estudiat teatre a l'escola de la Nancy Tuñón i havia participat en la companyia de dansa-teatre d'Óscar Molina. Només comptava amb dues petites experiències en el món del cinema. La primera, de figurant a la sèrie televisiva *Arnau* i, la segona, un petit

paper al darrer film de Bigas Luna, *La teta i la lluna*. "La Núria em va fer una prova de teatre i dues de dansa -recorda Lépori-, però em va mantenir intranquil·la durant els quatre mesos que va tardar a trobar l'actriu que faria de Jane. Llavors ens va posar juntes en una habitació, amb els ulls embenats. El primer coneixement que vam tenir l'una de l'altra ja va ser a través del tacte. La Núria va veure que ens entendríem, em va passar el guió i vam començar a treballar. Em va agradar molt la seva manera d'aproximar-se al personatge. Ha estat molt interessant representar el paper de la Marta, perquè és un personatge més aviat contingut, introspectiu; tot el contrari del que havia fet fins ara. No m'agradaria que pel meu físic m'encaixonessin en papers de dona mediterrània, de cos generós, graciosa i salerosa".

Tatiana Shoen, l'altra actriu, d'origen americà-canadenc, va estudiar teatre a Londres. Menys intuïtiva i espontània que Lépori, Shoen arriba a uns resultats molt naturals a partir d'una formació més acadèmica, segons Olivé-Bellés: "A la Tatiana la vaig conèixer un dia en una botiga del West Village, jo feia fotocòpies del guió de la pel·lícula i ella en feia del seu currículum. Li'n vaig demanar una còpia i li vaig explicar que buscava una actriu per a una pel·lícula. Vam xerrar cinc minuts i dies després li feia la prova".

Rodar el capítol de *Tacte* a Nova York va comportar una sèrie de dificultats afegides. Sobretot, perquè

El domini dels sentits és una producció de baix pressupost: "Només teníem una setmana de rodatge -diu Olivé-Bellés- i a l'abril, l'època en què comença a fer menys fred, tothom es posa a filmar. En aquesta situació és difícil trobar coses econòmiques. Tot i així, Jordi Torrent, el coordinador del projecte a Nova York, va trobar un equip professional, els va agradar el guió

**Núria Olivé-Bellés:
"A Tatiana la vaig conèixer al West Village, jo feia fotocòpies del guió i ella en feia del seu currículum."**

i van acceptar els diners que els podíem oferir".

De coreògrafa a directora. Núria Olivé-Bellés és quasi desconeguda pel públic català. Els seus treballs no s'han passat per la pantalla gran i només se n'ha mostrat algun en festivals especialitzats (la II Mostra de Cinema Alternatiu de Barcelona o la V Setmana de Cine Experimental de Madrid) i el programa de televisió *Metropolis* ha destacat el seu curt *The Fight* com un dels quatre

millors del 1996. Fa deu anys que viu a Nova York i té una trajectòria inusual: va començar la seua carrera artística a través del món de la dansa. A principi dels vuitanta va estudiar a l'Institut del Teatre, després de guanyar-se la vida fent classes de gimnàstica. A l'Institut s'hi va estar cinc anys i va crear la coreografia *Casc Insòlit*, que li valgué un reconeixement econòmic de la Generalitat de Catalunya dins el cicle *Dansa a Catalunya*, i la representació, anys després, a l'American Dance Festival. Un cop fora de l'Institut assajà una nova coreografia, on jugava amb la fredor i els sentiments congelats d'una nevera. Però no va aconseguir prou diners per poder-la pujar dalt d'un escenari. Així doncs, va portar la nevera a un local de Barcelona i un amic li va descarregar uns quants rodets de diapositives. Malgrat que la dansa, a mitjan anys vuitanta, vivia un moment dolç a Barcelona, ella volia continuar aprenent i endinsar-se en aquell nou espai d'expressió: la vídeo-dansa. I va optar per marxar a Nova York a estudiar amb Merce Cunningham. Però no tenia ni un duro i els ajuts institucionals semblava que no arribaven als ballarins. Un dia es va picar. Havia llegit en una revista que Favià Puigcerver, traspassat director del Teatre Lliure, deia que si els ballarins no aconseguien beques era perquè no les demanaven. La ballarina es va presentar davant de Puigcerver, li va ensenyar el currículum i el projecte i ell li va es-

Europa, Europa

Sally Perel

Sally Perel va nàixer l'ueu a Peine (Alemanya). El triomf del partit nazi va marcar la seua vida. Primer va ser fugitiu a Rússia, després va viure com a infiltrat entre els invasors i més tard ingressà en les joventuts hitlerianes.

255 pàgs. 1.600 ptes.

Editorial 3 i 4
"El Grill", 44

Baltasar Gracián i el Barroc

Miquel Batllori

Aquest volum aplega tots els estudis que Miquel Batllori ha dedicat a una de les figures més emblemàtiques del Barroc, l'el·líptic i conceptuós Baltasar Gracián.

Obra Completa, vol. VII
6.000 ptes.

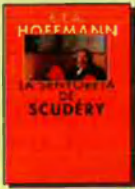
Editorial 3 i 4
"Biblioteca d'Estudis i Investigacions", 24

La senyoreta de Scudéry

E.T.A. Hoffmann

Dues narracions, la que dona títol al volum i una altra (*La marquesa de la Pivardière*), tenen en comú l'enigma d'uns crims. L'encertada reconstrucció detectivesca que fa l'autor, però, mena sempre a un desenllaç sorprenent.

1.300 ptes.

Editorial 3 i 4
"Llibres Clau", 15

criure una carta de recomanació. Mesos després, aconseguia la beca.

Amb Merce Cunningham, va tenir l'ocasió de fer d'ajudant de direcció del cineasta Elliot Caplan. A partir d'aquí la coreògrafa s'interessa pel cinema i, finalment, entra a l'School of Visual Arts on hi estudia quatre anys. "Durant aquell període de transició vaig rodar el meu primer curt, *In the dark*, de tres minuts. Em vaig adonar que no solament podia incorporar la dansa en les meves pel·lícules, sinó que el cinema em donava idees per acabar de crear una coreografia". Encara després va muntar altres projectes de dansa, *La verbena de los toros*, *Medea*, *Cále-Cálo* i *Asiaris*, que va presentar al P. S. 122, al The Kitchen i al Dia Center of Arts, tres dels centres d'art experimental més reconeguts de Nova York. Treballs tan ben rebuts que la videoteca del Lincoln Center en conserva les còpies.

Llavors abandona la dansa. "Vaig adonar-me que no podia compaginar les dues disciplines. El cinema em requeria moltíssima dedicació, si volia començar a fer pel·lícules. Coreografiar és una activitat física que requereix molt de treball corporal, havia de buscar ballarins però no els podia pagar i que únicament ballarien si hi havia un teatre dispost a mostrar el nostre treball. Vaig triar el cinema; les beques m'havien costat molt d'aconseguir i volia acabar la universitat amb honors i amb productes".

Dins l'School of Visual Arts va realitzar dos curt-metratges més.

The Fight (guardonat al Krakow Film Festival de Polònia el 1994 i al Cinevue International Film and Video Awards Competition de Florida) i *Down The Drain* (guanyador al Hamptons International Film Festival 1993 i al South Beach Film Festival de Miami). El treball de final de carrera fou el mig-metratge de 37 minuts titulat *Alicia was fainting*. Un producte autobiogràfic, on introduïa el guió per primera vegada, i que narra un passatge de la vida d'una noia adolescent. Amb aquesta pel·lícula també ha rebut un bon grapat de reconeixements, entre els quals destaquen el de millor pel·lícula, millor muntatge i millor direcció de 5th Annual Award 1994. "En quatre anys he gravat cinc productes, he aconseguit set premis i he estat convidada a treballar al Sundance Screenwriters June Lab, a partir del qual he escrit el guió d'un llarg-metratge titulat *Innocent Desire*. I ara acabo d'enllestir el capítol de *Tacte*. Estic satisfeta".

La idea pren cos. En deu anys Olivé-Bellés ha deixat poques vegades la ciutat dels gratacels. La darrera vegada que va visitar Barcelona fou el Nadal del 1994. En aquella ocasió es dirigí al Centre de Cultura Contemporània, allí el també director Carles Benpart la va temptejar per a un projecte que feia alguns mesos que rumiava: un llarg-metratge a partir d'esquetxos. "Carles -recorda Olivé-Bellés- només tenia clar que volia

que prenguéss força el punt de vista de la dona entorn l'erotisme. Jo li vaig comentar que tenia una coreografia que sempre havia volgut portar al cinema, *La verbena de los toros*, però ell em va dir que volia un producte més narratiu. Em va donar dos dies perquè li estructurés una idea". Així va començar a prendre forma la història de *Tacte*, que va acabar essent un dels capítols d'*El domini dels sentits*.

Núria Olivé-Bellés, darrere de la càmera. "Sóc una dona i sempre he pensat que en cinema hi ha temes que mal no s'han acabat de tractar i és hora de començar a parlar de nosaltres." (Foto: Gemma Comas)

Montserrat Serra (Nova York)

Gramàtica valenciana

Tot el conjunt de normes ortogràfiques, morfològiques i sintàctiques que conformen el valencià actual. Especialment útil per a les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements en Valencià.

216 pàgs.
1.800 ptes.

Bromera
"Materials", 2

Agenda escolar en valencià

Ja podeu sol·licitar a la vostra llibreria l'Agenda escolar en valencià, una eina personalitzada que interessarà als professors i ajudarà els alumnes. Amb consultes, horaris, visites, resultats, activitats, companys i companyes, dedicatòries, calendari gràfic, entrevistes... i el plànol de les comarques valencianes.

Denes 10 Editorial

Panorama d'història de la llengua

Antoni Ferrando
Miquel Nicolàs

Visió de síntesi, crítica i actualitzada de la història social de la llengua, des dels períodes constitutius fins al segle XX.

Editorial Tàndem
"Base de dades"